

připomínajících nejvýznamnější stavby všech historických období z celého Uherska. Dnes je v něm zajímavé zemědělské muzeum, a především velmi kvalitní vinotéka s nejlepšími maďarskými víny, která se vyrovnávají evropské špičce.

V okolí ulice Dohány je jiný evropský unikát, židovská čtvrť, které dominuje Velká synagoga, jež je vůbec největší v celé Evropě. Asi stotisícová budapeštská židovská komunita byla jediná v celé střední a východní Evropě, která přečkala druhou světovou válku a holocaust. Tato dříve židovská část města se však až na nádhernou synagogu, židovské muzeum a několik restaurací dnes už nijak výrazně neliší od okolí.

Parlament ro Uhry

Čtvrt kilometru dlouhá budova parlamentu je nejen největší, ale i zřejmě nejkrásnější stavbou celé Budapešti. Tento symbol Uherska, postavený záměrně jako protiváha „císařskému“ hradu, v sobě do dnes nese ducha časů přelomu století, ducha velkého maďarského státu. Pro ten současný je to budova až příliš velká, a tak v ní vedle parlamentu sídlí i ministerský předseda a prezident. V budově však přesto zeje prázdnotou jedna ze dvou uherkých sněmoven, protože tolik poslanců si desetimilionové Maďarsko dovolit nemůže.

Návštěva parlamentu je pro turistu poměrně složitá, je třeba si prohlídku s průvodcem předem objednat v některé z místních cestovních kanceláří, ale stojí za to. Interiér nekonečně rozlehlé budovy, která stojí na ploše 18 tisíc metrů čtverečních, září zlatem a při prohlídce dostane návštěvník i základní kurs maďarských dějin. Budova navržena v roce 1885 architektem Imre Steindlem se stavěla dvacet let a plně využita byla jen deset let, než se Rakousko-Uhersko rozpadlo.

Město lázní

Budapešť je i dnes lázeňským městem. Tím byla ostatně už za Římanů, kteří zde měli jeden ze svých opěrných bodů na severní

hranici říše. V této tradici pokračovali i Osmané, kteří po sobě zanechali hned několikery, ve střední Evropě zcela unikátní, středověké turecké lázně. Nejpodmanivější atmosféru mají asi Královské lázně (Király-Bad), které pod hradem založil v roce 1566 budapeštský paša Mustafa Sokoli. Zachovaly se v téměř původní podobě a zdejší termální pramen má teplotu 41 stupňů Celsia.

Zbytky tureckých lázní v sobě skrývají také rozsáhlé lázně Rudas na budinském nábřeží Dunaje, do nichž vyvěrá jedenadvacet léčivých pramenů z podloží bílé vápencové hory Gellért.

Stejného názvu jako hora jsou i další nedaleké lázně postavené spolu s hotelem počátkem minulého století v secesním stylu. Lázně jsou jedním z nejkrásnějších míst v celé Budapešti, mají několik různých bazénů, včetně venkovních, a jak říkají místní znalci, zaplatit poměrně vysoké vstupné se kvůli tomuto zážitku jak pro oči i tělo rozhodně vyplatí.

Dalšími, trochu lidovějšími, jsou Széchenyiho lázně v parku u již zmíněného náměstí Hrdinů, které využívají pramen, jež vyvěrá ze země o teplotě téměř osmdesát stupňů.

Budapešť o víkendu

Přesto, že metropole Maďarska vypadá na první pohled jako nepříjemné moderní velkoměsto plné aut, dá se v něm strávit příjemný víkend uprostřed přírody. Přímo ve středu města je Markétin ostrov, v němž je nejen plno zeleně a téměř naprostý klid, ale také velké koupaliště a zábavní park, který množstvím atrakcí konkuruje vídeňskému Prátru.

Na západním okraji města, na budinské straně, kam lze dojet městskou hromadnou dopravou, je v okolí tamní rozhledny rozsáhlý lesní areál, kam vede dokonce několik set metrů dlouhá sedačková lanovka. Na mnoha místech si lze zajezdit na koních a rozsáhlé lesy jsou ideální i pro výlety na horských kolech. ➔

V chrámu sv. Matyáše z roku 1896 sídlí v současné době Muzeum církevního umění.

Tip na výlet

Asi deset kilometrů od severního okraje Budapešti leží na pravém břehu Dunaje asi desetiúhlové městečko Szentendre, které je pravým rájem pro ty, kterým v Budapešti schází atmosféra historického města. Szentendre postavili v sedmáctém a osmáctém století přistěhovalci ze Srbska a dnes má pověst města umělců. Podmanivě krásné město je plné galerií, keramických dílen a také restaurací, nabízejících maďarské speciality, především neopakovatelnou rybí polévku halászlé. Zdejší keramika je jeden z nejvděčnějších suvenýrů z Maďarska. Návštěvu Szentendre, které je nejlépe navštívit v létě v podvečer, lze případně spojit s prohlídkou římských vykopávek na severním okraji Budapešti, nebo s cestou na romantickou zříceninu hradu Visegrád, která je v lesnatých kopcích při Dunaji, jen asi o patnáct kilometrů dále od Szentendre.

Téměř čtyři sta metrů dlouhý Řetězový most nechýbí na žádné pohlednici z Budapešti.

Snímky: Eigenverlag

Časopis IN spolupracuje s řadou průvodců Lonely Planet, které v češtině vydává nakladatelství Svojtka & Co.

SVOJTKA & Co.
NAKLADATELSTVÍ